

Wrocław, 22 grudnia 2021 roku

WK.WR.40.47.2021.101

**Pan
Wojciech Dobrołowicz
Burmistrz Miasta i Gminy
Bogatynia**

**ul. Daszyńskiego 1
59-920 Bogatynia**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) przeprowadziła w okresie od 23 września do 24 listopada 2021 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Miejsko-Wiejskiej Bogatynia. Ustalenia kontroli przedstawione zostały w protokole podpisanym 25 listopada 2021 r. przez Burmistrza oraz Skarbnik Miasta i Gminy Bogatynia. Godnym podkreślenia jest fakt niestandardowego zaangażowania i woli współpracy ze strony pracowników kontrolowanej jednostki, co skutkowało usunięciem części uchybień i usterek stwierdzonych w trakcie kontroli oraz przygotowaniem i przedłożeniem Radzie Miejskiej projektów uchwał w celu usunięcia nieprawidłowości. Niezależnie od tego, w trakcie kontroli stwierdzono również wystąpienie poniżej opisanych nieprawidłowości w zakresie:

Księgowość i sprawozdawczość

W sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 r. w kolumnie 2a „kwoty wynikające z wydanych w latach poprzednich decyzji o rozłożeniu na raty, odroczeniu terminu płatności” nie wykazano kwot w wysokości 5.868,65 zł, spłaconych w okresie sprawozdawczym, a wynikających z decyzji wydanych w latach poprzednich i wykazanych w tych latach w kolumnie „rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru”. Powyższe naruszało dyspozycję określoną w § 7 ust. 3 załącznika nr 36 stanowiącego instrukcję sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.). W trakcie kontroli sporządzono korektę sprawozdania Rb-PDP za 2020 rok w ww. zakresie.

Z rachunku bankowego sum depozytowych, na którym gromadzono środki pieniężne niestanowiące środków publicznych w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., obecnie Dz.U. z 2021 r. poz. 305), w 2018 r. dokonano przelewu środków w łącznej kwocie 2.800.000 zł, a w 2019 r. w kwocie 500.000 zł, na rachunek bankowy budżetu Gminy i wykorzystano je do zasilenia rachunków bankowych jednostek organizacyjnych Gminy (Urząd Miasta i Gminy, szkoły podstawowe, przedszkola publiczne, żłobek integracyjny). Zwrot powyższych środków na rachunek sum depozytowych nastąpił w tym samym dniu lub w terminie od 2 do 5 dni. Naruszało to przepisy art. 11 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych.

Operacje zapłaty podatków i opłat dokonane w grudniu 2020 r. i w czerwcu 2021 r. w kasie Urzędu Miasta i Gminy w Bogatyni z użyciem kart płatniczych zostały objęte ewidencją na koncie 101 „Kasa”, zamiast na koncie 141 „Środki pieniężne w drodze”. Konto 141, zgodnie z planem kont dla Urzędu Miasta i Gminy w Bogatyni, stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia nr 42 Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia z 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązującego od dnia 1.01.2018 r., następnie do zarządzenia nr 58/2021 Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia z 31 marca 2021 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązującego od dnia 1.01.2021 r., służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze. Na stronie Wn konta 141 ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze.

Ewidencją na kontach pozabilansowych 991 „Planowane dochody budżetu” i 992 „Planowane wydatki budżetu” objęto w 2019 r. i 2020 r., poza planowanymi dochodami budżetowymi i planowanymi wydatkami budżetowymi, również planowane przychody i planowane rozchody budżetu z tytułu kredytów, pożyczek oraz planowane „wolne i niewykorzystane środki”, co było niezgodne z opisem tych kont zawartym w powołanym powyżej planie kont dla budżetu Gminy Bogatynia.

Zwrotu kwot 185.794,82 zł i 91.232,58 zł stanowiących 70% zabezpieczenia należytego wykonania dwóch umów oraz kwot 42.141,66 zł, 42.110,30 zł i 79.626,35 zł, stanowiących 30% zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady dla trzech umów, dokonano z opóźnieniem wynoszącym odpowiednio: 10 i 195 dni oraz 10, 40 i 343 dni. Powyższym naruszono postanowienia czterech umów zawartych w latach 2015 - 2018 z wykonawcą usług bieżącego utrzymania dróg oraz bieżących remontów nawierzchni ulic i chodników na terenie miasta i gminy Bogatynia, stosownie do których Zamawiający zwraca zabezpieczenie w ciągu 30 dni po odbiorze końcowym przedmiotu umowy i w ciągu 14 dni po upływie terminu rękojmi za wady.

Kwotę 39.099,68 zł, stanowiącą 30% zabezpieczenia pozostawionego na okres rękojmi (36 miesięcy) za wykonanie usług bieżącego utrzymania dróg oraz bieżących remontów nawierzchni ulic

i chodników na terenie miasta i gminy Bogatynia w ramach umowy zawartej z wykonawcą w dniu 29.03.2018 r., zwrócono w dniu 21.05.2021 r., zamiast nie później niż do dnia 3.01.2022 r., tj. 227 dni przed terminem określonym w umowie.

Dochody budżetowe

Podatnik (osoba prawna) o numerze konta podatkowego 83 w deklaracjach na podatek od nieruchomości na 2018 r., 2019 r. i 2020 r. zadeklarował m.in. posiadanie gruntów o powierzchni 38.263,50 m². Z umowy użytkowania nr BH.151/742/09 zawartej dnia 21.12.2009 r. z Gminą Bogatynia wynikało, że podatnik przyjął w użytkowanie grunty o łącznej powierzchni 32.254 m², a z informacji zawartych w rejestrze gruntów wynikało, że podatnik jest użytkownikiem gruntów o łącznej powierzchni 42.136 m². Pomimo opisanych powyżej rozbieżności dotyczących powierzchni gruntów organ podatkowy, wbrew postanowieniom zawartym w art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r. poz. 201 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 800 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 ze zm.), nie przeprowadził czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności deklaracji z przedstawionymi dokumentami.

W przypadku ośmiu podatników zalegających z zapłatą podatków (nr kont podatkowych: 32, 48, 2152, 1000372, 10901, 1000572, 1000157, 1000277) spośród dziesięciu objętych kontrolą, organ podatkowy wysyłał w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2021 r. upomnienia po upływie od 12 do 339 dni po terminie płatności podatku, a sześciu dłużnikom podatkowym (nr kont podatkowych: 48, 1000372, 10203, 1000572, 100517, 1000157, 1000277) organ podatkowy nie wystawił upomnień na zaległości podatkowe na ogólną kwotę 18.399 zł.

Wobec czterech osób zalegających z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi (identyfikator nr: OS009848/F, OS001944/F, OS007045/F, OS001114/F) organ podatkowy wysyłał w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r. upomnienia po upływie od 20 do 659 dni po terminie płatności opłaty. Dwóm dłużnikom (identyfikator nr: OS001944/F, OS010930/F) organ podatkowy nie wystawił upomnień na zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na ogólną kwotę 512,25 zł. Powyższe działania świadczą o naruszeniu § 2 oraz § 7 (obowiązującego do 29 lipca 2020 r.) rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1483), § 3 (obowiązującego od 30 lipca 2020 r. do 19 lutego 2021 r.) rozporządzenia Ministra Finansów z 23 lipca 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1294), § 3 (obowiązującego od 20 lutego 2021 r.) rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności

pieniężnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2083).

W przypadku siedmiu podatników zalegających z zapłatą podatków (nr kont podatkowych: 32, 48, 1000372, 10901, 1000572, 1000157, 1000227) organ podatkowy w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2021 r. nie wystawił tytułów wykonawczych z tytułu zaległości w podatku od nieruchomości i w łącznym zobowiązaniu pieniężnym na ogólną kwotę 161.956,06 zł, a opóźnienia w wystawianiu tytułów wykonawczych w przypadku dłużnika o numerze konta podatkowego 2152 wynosiły od 5 do 140 dni po upływie siedmiodniowego terminu do wykonania obowiązku określonego w doręczonym upomnieniu.

Ponadto organ podatkowy w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r. w przypadku trzech dłużników opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (identyfikator nr: OS009848/F, OS001944/F i OS007045/F) nie wystawił tytułów wykonawczych po upływie siedmiodniowego terminu do wykonania obowiązku określonego w doręczonym upomnieniu.

Powyższe działania świadczą o naruszeniu § 42 ust. 2 „Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat w Gminie Bogatynia” wprowadzonej zarządzeniem nr 162/2012 Burmistrza Miasta i Gminy w Bogatyni z 31 grudnia 2012 r. zgodnie z którym, jeżeli zaległości objęte upomnieniem nie zostały w całości zapłacone, księgowy sporządza na kwoty zaległe, po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia tytuły wykonawcze.

Wystąpienie ww. nieprawidłowości świadczy również o niewykonaniu przez Burmistrza wniosku pokontrolnego nr 8 zawartego w wystąpieniu pokontrolnym nr WK.WR.40.23.2017.101 z 25 sierpnia 2017 r. (wystosowanym przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu po kontroli przeprowadzonej w 2017 roku).

Gospodarka mieniem

Zbycia działki nr 26/41 dokonano w czwartym przetargu zamkniętym w dniu 04.10.2018 r., natomiast działek nr 27/177 i 27/196 w piątym przetargu zamkniętym w dniu 21.03.2019 roku. W przypadku ww. działek drugi przetarg zakończony wynikiem negatywnym został zamknięty w dniu 22.03.2018 roku. Powyższe pozostawało w sprzeczności z art. 39 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 121 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm.), który wprowadził ograniczenie czasowe dotyczące zbycia nieruchomości, i stanowi, że „Jeżeli drugi przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, właściwy organ (...), w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, może zbyć nieruchomość w drodze rokowań albo organizować kolejne przetargi. Przy ustalaniu warunków kolejnych przetargów stosuje się zasady obowiązujące przy organizowaniu drugiego przetargu”. W myśl powołanego przepisu w opisanych przypadkach 6-miesięczny termin liczony od dnia zamknięcia drugiego przetargu upłynął w dniu 21.09.2018 r., a w związku z tym po tym dniu należało zorganizować

ponownie pierwszy przetarg na zbycie tych nieruchomości, w którym cena wywoławcza powinna zostać ustalona w wysokości nie niższej niż wartość nieruchomości. Ponadto zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1 w związku z art. 39 ust. 3 powołanej ustawy winien zostać sporządzony i podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

W wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (w próbie 15. nieruchomości objętych kontrolą) zawarto informacje spoza katalogu informacji enumeratywnie określonych w art. 35 ust. 2 ustawy (przykładowo w wykazach dotyczących nieruchomości przeznaczonych do zbycia w drodze przetargu: „wadium”, „forma zapłaty i termin opłat”).

W przeprowadzonych w latach 2018-2021 przetargach na sprzedaż 9. nieruchomości nie dokonano przeliczenia ceny wywoławczej na równowartość euro przed terminem pierwszego ogłoszenia o przetargu, stosownie do § 6 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490 ze zm.).

W protokołach przeprowadzonych przetargów na zbycie nieruchomości zakończonych wynikiem negatywnym (dotyczy 3. nieruchomości sprzedanych w kolejno organizowanych przetargach) nie zawarto informacji o: miejscu i rodzaju przetargu, oznaczeniu nieruchomości według księgi wieczystej, obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość oraz dacie sporządzenia protokołu, wymaganych na podstawie § 10 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 11 powołanego rozporządzenia.

W przypadku sprzedaży w drodze przetargu 7. działek gruntowych niezabudowanych, w wykazach nieruchomości została podana cena nieruchomości w wartości brutto, tj. zawierała podatek od towarów i usług (VAT), co naruszało dyspozycję art. 35 ust. 2 pkt 6 ustawy, zgodnie z którą w wykazie nieruchomości powinna zostać podana cena nieruchomości, ustalona zgodnie z zasadami określonymi w art. 67 ust. 1 i 3 ustawy.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą Burmistrz Miasta i Gminy Bogatynia na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych, a także zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Panu Burmistrzowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych,

wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.), w szczególności w zakresie finansowania wydatków budżetowych zgodnie z zasadami gospodarki finansowej określonymi w art. 11 ust. 1 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach budżetowych Rb-PDP kwot spłaconych w okresie sprawozdawczym, wynikających z wydanych w latach poprzednich decyzji o rozłożeniu na raty, zgodnie z § 7 ust. 3 załącznika nr 36 do rozporządzenia.
3. Przestrzeganie zasad (polityki) rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem nr 58/2021 Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia z 31 marca 2021 r. (ze zm.), w szczególności w zakresie: ewidencjonowania operacji gospodarczych na kontach 141 „Środki pieniężne w drodze”, 991 „Planowane dochody budżetu” i 992 „Planowane wydatki budżetu”, zgodnie z opisem tych kont zawartym w planach kont odpowiednio Urzędu i budżetu gminy.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności danych zawartych w deklaracjach oraz ustalanie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i 3 ustawy.
5. Wszczęcie postępowania podatkowego wobec podatnika o numerze konta podatkowego 83, w celu prawidłowego określenia przedmiotu i stawek opodatkowania dla posiadanych nieruchomości oraz poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o wynikach przeprowadzonego postępowania.
6. Przestrzegania przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2083), w szczególności w zakresie terminowego wystawiania upomnień, stosownie do § 3 rozporządzenia.
7. Przestrzeganie uregulowań wewnętrznych wprowadzonych zarządzeniem nr 162/2012 Burmistrza Miasta i Gminy w Bogatyni z 31 grudnia 2012 r., w szczególności w zakresie wystawiania tytułów wykonawczych osobom zalegającym z podatkami i opłatami za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stosownie do § 42 ust. 2 „Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat w Gminie Bogatynia”.

8. Przestrzeganie postanowień umów zawartych z wykonawcami, w szczególności w zakresie terminowego zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy i zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi.
9. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) zasad i terminów organizowania kolejnych przetargów na zbycie nieruchomości, stosownie do art. 39 ust. 2 i 3 ustawy,
 - b) określania w wykazach nieruchomości wyłącznie informacji określonych w art. 35 ust. 2 ustawy,
 - c) podawania w wykazach nieruchomości ceny nieruchomości stosownie do przepisów art. 67 ust. 1 i 3 ustawy.
10. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2021 r. poz. 2213), w szczególności w zakresie:
 - a) dokonywania przeliczenia ceny wywoławczej na równowartość euro przed terminem pierwszego ogłoszenia o przetargu, stosownie do § 6 ust. 6 rozporządzenia,
 - b) zawierania w protokołach przeprowadzonych przetargów zakończonych wynikiem negatywnym, informacji określonych w § 10 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 11 rozporządzenia.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu przedstawionych wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Eugeniusz Kubica
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Bogatyni